

Debats ambientals

10. Comprar, usar i tirar. Podem decidir?

ABANS DE COMENÇAR, T'HAS D'INFORMAR:

- Què és la *vida útil* d'un objecte?
- Quins objectes tens a ca teva que siguin d'un sol ús o *d'usar i tirar*?
- Quins objectes hi ha al bar, al menjador o a la sala de professors que siguin *d'usar i tirar*?
- Què vol dir que una cosa ha quedat *obsoleta*?
- Què significa *Reduir, Reutilitzar i Reciclar*?

GRUPS INTERESSATS

- **Fabricants.** Qualsevol empresari que obre una fàbrica té la intenció (ben normal i legítima) de guanyar diners, alhora que crea llocs de feina i ofereix productes útils a la societat. Perquè això es mantengui, necessiten que els seus productes es venguin molt. A principis del segle XX es va inventar l'obsolescència programada, el que vol dir que es dissenyen els objectes perquè al cap d'un temps fallin i els usuaris hagin de comprar de nou el producte. Un altre mètode per augmentar les vendes és crear nous productes una mica més bons que els anteriors, o simplement diferents, perquè els usuaris desitgin tenir el nou model.
- **Consumidors acèrrims.** Són persones que els agrada estar a l'última moda en quant a roba, calçat, cotxe, aparells electrònics, electrodomèstics, etc. Prefereixen substituir els mobles i els electrodomèstics, en lloc de reparar-los. Consideren que és de pobre, de garrepa o ronyós algú que du la roba d'anys anteriors o un mòbil antic.
- **Consumidors modestos.** Al contrari que els anteriors, aquests intenten comprar el mínim. Uns són moderats en el consum per ser més sostenibles i estalviar recursos, i d'altres perquè no tenen diners. Reutilitzen sempre que poden, reparen els estris espenyats o els descosits de la roba, i no en compren de nous fins que no hi ha més remei. No tenen problemes per utilitzar objectes de segona mà, i no es deixen influenciar gaire per la moda.
- **Dirigents polítics.** Poden influir en determinats aspectes del consum, mitjançant campanyes i normativa. Per una banda, els interessa impulsar l'economia i que la gent compri i doni beneficis a comerciants i fabricants. Per altra banda, han d'evitar que la gent consumeixi per sobre de les seves possibilitats, que tinguin tota la informació correcta a l'hora de comprar un producte i que es produeixin de cada cop menys residus i menys tòxics. També poden donar exemple, mitjançant les compres que fa l'administració.

GUIA DEL MODERADOR:

- Per què està tan estès el paper d'un sol ús? (paper de cuina, mocadors i torcabagues de paper...) Quines alternatives hi ha? Quines diferències hi ha en quant a higiene, ús de materials, preu...?
- A les festes, pícnic, menjars amb molta gent, és molt comú emprar plats, tassons i coberts de plàstic, que acaben tot seguit al fems. Per què? Creus que és sostenible? Com ho podem fer per unir estalvi de recursos i comoditat?
- Un sistema de retorn d'envasos té lloc quan pagam per l'envàs d'un producte, i quan aquest s'acaba podem anar a la tenda perquè ens el reomplin. Coneixes algun exemple de producte que empli aquest sistema? Creus que és pràctic? A quines coses es podria aplicar?
- Si una fàbrica produís bombetes que durassin 100 anys, creus que faria negoci? O seria millor fabricar bombetes de baixa qualitat que es fonen al cap d'un o dos anys, perquè així hi hauria més vendes?
- Creus que és correcte dissenyar electrodomèstics o aparells electrònics perquè al poc temps fallin i n'hàgim de comprar de nous? Quines conseqüències té per al medi ambient? I per a l'economia? Hauria d'estar permès o prohibit?
- Trobes normal que sigui més barat comprar una impressora o mòbil nous que reparar-los? Què s'hauria de fer per canviar això?
- Pensau en objectes que els canviem no perquè no serveixin sinó perquè passen de moda. A qui beneficia i a qui perjudica això?
- En Toni avui estrena unes sabates esportives (les de l'any passat estaven una mica desgastades) i ha canviat el seu iPhone pel model més nou. En canvi, en Joan du les sabates de l'any passat després d'aferrar un tros de la sola amb cola, però que no es nota gens, i el seu mòbil no té pantalla tàctil. Qui dels dos està més ben vist pels altres? Per què?
- Les dues primeres erres, Reduir i Reutilitzar, són compatibles amb la moda i els hàbits de consum d'usar i tirar? Què poden fer les autoritats perquè Reduïm i Reutilitzem més?

PER ACABAR:

- En grup, explica els arguments dels altres grups que més vos han convençut.
- Individualment, i segons el que s'ha debatut, explica si creus que els consumidors podem decidir en el model d'usar i tirar, o està només a les mans dels fabricants i dirigents.

Documental: Comprar tirar comprar

<http://www.rtve.es/alcarta/videos/el-documental/documental-comprar-tirar-comprar/1382261/>